

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายอิทธิพงษ์ ดาวเวียงกัน

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ปัญหาและข้อเสนอแนะของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิษย์เก่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลปางหินฝน และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยายหรือพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในด้านการวางแผนส่วนใหญ่กลุ่มที่มีส่วนร่วมคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนวิชาการมีการวางแผนจัดการเรียนการสอน กำหนดนโยบายแผนกลยุทธ์ ส่วนด้านงบประมาณชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนโดยชุมชนไว้วางใจให้ทางโรงเรียนเป็นฝ่ายดำเนินการวางแผนด้านบริหารบุคคลนั้น ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณา กำหนดหน้าที่การทำงานของบุคลากร ตลอดจนการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคลากร ซึ่งเป็นเรื่องภายในหน่วยงาน แต่บางเรื่องบางโอกาสก็สามารถให้คำปรึกษาหารือได้ การวางแผนบริหารทั่วไปโดยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ด้านการประสานงาน ชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยทำหน้าที่ประสานงานด้านวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยร่วมประชุมประจำเดือนเพื่อพบปะพูดคุยกัน มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างค่ารับเหมาและแรงงาน ในการประสานงานด้านบริหารทั่วไป ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นวิทยากร ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์

กิจกรรมข่าวสารในโรงเรียน ส่วนการจัดสรรทรัพยากร ในด้านวิชาการ ชุมชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดแหล่งศึกษาแหล่งเรียนรู้และรับเชิญให้เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชน การจัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณนั้นชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนเงินงบประมาณเพราะชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนอยู่กินตามอัตภาพ การจัดสรรทรัพยากรด้านการบริหารบุคคล ชุมชนก็ไม่ได้มีส่วนร่วมในการสรรหาบรรจุแต่งตั้ง แต่ได้ร่วมในการรับทราบข้อมูลความขาดแคลนครู นอกจากนี้ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการเลือกสรรหาบุคคลในชุมชนมาทำงานในโรงเรียนแต่ได้ประสานงานเพื่อของบประมาณไปจ้างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาจัดจ้างวิทยากรและบุคลากรในวิชาที่ขาดแคลน ส่วนด้านการประเมินผล การประเมินผลด้านวิชาการชุมชนมีส่วนร่วมในลักษณะไม่เป็นทางการ โดยให้ความเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน ประเมินการจัดทำแผนปฏิบัติการ และกิจกรรมของโรงเรียน การประเมินผลด้านงบประมาณนั้นชุมชนทุกคนไม่ได้เข้าร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียนแต่เพียงแค่อ้างอิงรายละเอียดที่ครูได้ชี้แจงการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนเบื้องต้นเท่านั้น ส่วนการประเมินผลด้านบริหารบุคคล มีเพียงคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้นที่ได้ร่วมประเมินผลครูผู้ช่วยตามระเบียบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยการลงนามและแสดงความเห็นอย่างเป็นทางการ และการประเมินผลด้านบริหารทั่วไปชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตลอดจนประเมินความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียนในลักษณะการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตบริบทที่มีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เทียบกับอดีตที่ผ่านมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Community Participation in Educational Management of
Ban Mae Ngan Luang School, Mae Chaem District,
Chiang Mai Province

Author Mr. Atiphong Dawwiengkun

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert Advisor

Dr. Pratana Govittayangkull Co-advisor

ABSTRACT

The objective of this study is to study participation, problems and suggestion of the community in educational management of Ban Mae Ngan Luang School, Mae Chaem District, Chiang Mai Province. The respondents of this study consist of community leaders, basic education commissions, alumni, members of Pang Hin Fon Sub-district Administrative Organization, and representatives of the student's guardians. Tool used in this study was a recording form of focus group discussion. And the data was then analyzed by a descriptive technique.

The result of the study can be summarized as the followings. The group mostly participated was the basic education commissions by joining in academic planning, learning schedule and determining strategic plan. In an aspect of budget, most of the community did not have participation in planning as they trusted the school to act. In an aspect of human resource management planning, the community did not take part in determining the duties and works of personnel in the school. They also did not take part in planning for solving the human resource's problems which was deemed as an internal affair while some issues sometimes could be discussed. For general administrative planning, the community gave suggestion about building and site, and environment in the school. For cooperation, the community mostly participated by liaison in academic affairs; most of them were basic education commissions who attended a

monthly meeting to make a discussion. There was coordination in an aspect of budget particularly in contracting and labor procurement. For general administrative coordination, the community participated by nominating a local learned man who serves as a lecturer promoting public relation and information flow in the school. For the academic resource management, most of the community participated in arranging a learning resource and being invited as a lecturer giving knowledge regarding occupations in the community. The community did not participate in budget allocation as they did not financially support the school because most of them are poor living on their own. For human resource allocation, the community did not have participation in seeking for personnel but acknowledging the vacancies of teacher position. Moreover, they did not take part in finding personnel in the community to work for the school but they liaised with local administrative organizations to ask for supporting funds which would be spent for hiring lecturers and personnel in short. For academic assessment, the community informally participated by giving opinion towards the study's result of the students. For assessment of operational plan and school activities, and assessment of budget, not all of them did audition but one primary details regarding expenditure of the school was informed to them by the teachers. As for assessment of human resource management, there were only basic education commissions taking part in assessing the teacher assistants in accordance with the regulations of Office of the Primary Education Service Area by signing and officially giving opinion. And for general management, the community participated in assessing the building and site, the school environment as well as assessing cooperation between the community and the school in an informal way, as they observed the contexts that have been developed from the past.